

Handläggare: Alf Klingvall
Telefon: 08-508 430 25

Till
Socialtjänstnämnden

Riktlinjer för uttag av tillsynsavgifter avseende folköls- och tobakstillsynen i Stockholm

Förslag till beslut

1. Socialtjänstnämnden godkänner för sin del reviderade riktlinjer för tillsynsavgifter avseende folköls- och tobakstillsynen i Stockholm.
2. Socialtjänstnämnden överlämnar ärendet till kommunfullmäktige för beslut.
3. Socialtjänstnämnden överlämnar ärendet till stadsdelsnämnderna för kännedom.

Dag Helin

/Eddie Friberg

Sammanfattning

Ansvar för folköls- och tobakstillsynen i Stockholm ligger på stadsdelsnämnderna medan socialtjänstnämnden svarar för samordning, information, utbildning, konsultativt stöd samt bransch- och myndighetssamverkan. Tillsynen ser olika ut i Stockholm. Det finns brister i stadens tillsynsarbete i förhållande till de övergripande riktlinjerna som gäller för folköls- och tobakstillsynen. En förbättring av samsyn och likställdhet har dock kunna konstateras efter det att riktlinjerna revideras för folköls- och tobakstillsynen. För att få ett mer enhetligt tillsynsarbete föreslås vissa kompletterade riktlinjer för uttag av

tillsynsavgifter och dess storlek. Med hänsyn till att tillsynskostnaderna för staden är högre än intäkterna föreslås att avgiften höjs till 1 500 kronor per försäljningsslag och försäljningsställe. Om försäljningsstället säljer både folköl och tobak bör avgifterna reduceras till 2 000 kronor. Detta för att kostnaderna för tillsynsbesök och administration blir lägre.

För att följa upp tillsynsarbetet och skapa bättre förutsättningar för en mer enhetlig tillsyn föreslås att socialtjänstförvaltningen får viss kostnadstäckning för den övergripande samordningen i Stockholm. Det rör sig här främst om kostnader för handläggarsstödet OL2 och omkostnader för utskick och tryckning av material. En samordning av informationsmaterial och utskick medför att kostnader kan hållas nere. Detsamma gäller för rekrytering av inköpskontrollanter och administrativa rutiner kring dessa. Vid provköp av folköl och/eller tobaksvara används ungdomar som fyllt 18 år för att följa upp om försäljningsställena begär legitimation vid försäljning. Enligt riktlinjer för tillsynsarbetet ska provköp genomföras i varje butik årligen. Rekryteringen av ungdomar sker centralt för alla stadsdelsförvaltningar. Socialtjänstförvaltningens kostnader debiteras respektive stadsdelsförvaltning utifrån en fördelning av hur många försäljningsställen som finns i stadsdelen. Debiteringen för de gemensamma kostnaderna sker under mars månad.

Tillsynsavgiften bör tas ut årligen senast den sista februari. Uppgifter om fakturering ska läggas in i systemet OL2. Det rör sig om när en faktura skickas, om påminnelse och uppgift om inkassokrav. I OL2 finns möjlighet att lägga in gruppändelser vilket gör att det i praktiken går enkelt och snabbt att lägga in uppgifterna. Uppgifterna blir sökbara för eventuell uppföljning.

De nuvarande riktlinjerna för folköls- och tobakstillsynen behöver förtydligas ytterligare vad det gäller anmälningsskyldigheten. Förvaltningen föreslår därför att ansvaret för vissa tillsynsuppgifter flyttas över till socialtjänstnämnden. Det rör sig om försäljningsställen som inte har anknytning till någon stadsdelsförvaltning (försäljning av folköl/tobak på flyg, båt eller annat transportmedel inom landet och där sätet för bolaget finns i Stockholm). Även försäljningsställen som har sitt säte utomlands men som bedriver folkölsförsäljning i form av trafikservering föreslås handläggas av socialtjänstnämnden. Detsamma gäller för bolag som säljer tobaksvara på internet. Det rör sig endast om ett fåtal försäljningsställen och dessa har idag inte anmält någon försäljning till kommunen.

Ärendets beredning

Detta tjänstutlåtande har utarbetats vis socialtjänstförvaltningens kansliavdelning.

Bakgrund

Tillsynsansvaret för folkölsförsäljningen och tobaksförsäljningen är lagreglerat. Kommunen har en laglig skyldighet att bedriva tillsyn. I Stockholms stad ligger detta ansvar på stadsdelsnämnderna, bilaga 4-5.

Av 3 kap. 8 § alkohollagen (AL) framgår att det för försäljning av folköl gäller en åldersgräns på 18 år. Alkohollagen är en social skyddslagstiftning där åldersgränssättningen utgör en av grunderna. Om försäljning sker till underårig finns det möjlighet till straffrättsliga påföljder (olovlig dryckeshantering) i form av böter eller fängelse i högst sex månader. Det är den som lämnar ut folkölen som ska förvissa sig om mottagarens ålder. Folköl får inte heller lämnas ut till person som är märkbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel (även detta sker under ett straffansvar).

Detaljhandel eller servering av folköl är tillåten under förutsättning att det bedrivs i en stadigvarande lokal (eller transportmedel) som är avsedd för verksamhet med livsmedel. Lokalen ska vara godkänd enligt livsmedelslagen eller registrerad enligt Europaparlamentet och rådets förordning om livsmedelshygien. Vid försäljning av folköl ska det även bedrivas försäljning av matvaror. Med matvaror för detaljhandel avses det sedvanliga livsmedelssortimentet. Vid servering av folköl ska mat finnas att tillgå (5 kap. 6 § AL 6 kap. 1 a § AL). Där folköl säljs ska lättdrycker finnas att tillgå i tillfredställande urval och omfattning (3 kap. 6 § AL). För att bedriva försäljning av folköl krävs även att de som driver rörelsen har fyllt 20 år. Den som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken får inte bedriva försäljning av folköl (3 kap. 7 § AL).

Enligt 8 kap. 1 § AL är det kommunen och polismyndigheten som utövar tillsynen över servering av och detaljhandel med folköl.

Enligt 12 § tobakslagen (TL) gäller en åldersgräns på 18 år för att få köpa tobaksvara i Sverige. Även försäljning av tobaksvara sker under straffansvar (olovlig tobaksförsäljning). I tobakslagen finns flera regleringar kring försäljningen. På varje försäljningsställe ska det bland annat finnas en tydlig och klart synbar skylt med information om förbudet mot att sälja eller lämna ut sådana varor till den som inte har fyllt 18 år.

För både folköls- och tobaksförsäljningen finns en skyldighet att anmäla försäljningen till kommunen. Näringsidkarna är även skyldiga att bedriva en egentillsyn över verksamheten och för detta upprätta ett skärskilt program (egentillsynsprogram).

Tillsynen över försäljningsställen som säljer folköl och tobak flyttades 1 januari 2002 respektive 1 januari 2003 från socialtjänstnämnden till stadsdelsnämnderna. I samband med detta antogs riktlinjer för folköls- och tobakstillsynen. Vid överflytten av tillsynen fastställdes tillsynsavgiften till 1 000 kronor för folköl, 800 kronor för tobak och om näringsidkaren sålde både folköl och tobak till 1 500 kronor. Tillsynsavgiften har sedan dess inte förändrats. Intäkterna från försäljningsställena (tillsynsavgiften) är till för att täcka tillsynskostnader. Det är viktigt att tillsynen planeras så att butikerna kan få information om genomförd inköpsstudie inom rimlig tid. När tillsynen planeras är det

viktigt att tid avsätts för att skicka ut brev, lägga in uppgifter i OL2 (öppna eventuella ärenden) och planera kontrollköp.

Efter 2002 fram till dess att OL2 tagits i bruk har det inte funnits något heltäckande register på försäljningsställena i Stockholm. Socialtjänstförvaltningen konstaterade 2005 att det efterfrågas uppgifter kring försäljningsställen som avser hela staden. Bland annat kräver den centrala tillsynsmyndigheten uppgifter kring antalet försäljningsställen m.m. Mot bakgrund av bland annat detta har ett ärendehanteringssystem som kallas OL2 tagits fram. Med OL2 finns förutsättningar att få fram efterfrågad statistik samtidigt som programmet ger ett administrativt stöd i utredningsarbetet. Införandet av programmet har skett i samråd med stadsledningskontoret (SLK) och beslut har fattats i kommunfullmäktige om att stadsdelsförvaltningarna ska använda programmet, bilaga 1.

Tillsynsavgiften och kostnader

Enligt riktlinjerna för folköls- och tobakstillsyn ska minst ett tillsynsbesök genomföras årligen per försäljningsställe, bilaga 2-3. Utöver detta ska minst ett provköp genomföras för folköl och tobak per försäljningsställe och år. Om folköl säljs vid provköpet ska ett kontrollköp genomföras. Provköpen ingår i en tillsynsomgång som kallas inköpsstudie.

En inköpsstudie går ut på 18-åriga ungdomar gör provköp av folköl och/eller tobak utan att visa legitimation. Får ungdomarna köpa tobaksvara eller folköl utan att visa legitimation gör stadsdelsförvaltningen ett återköp omedelbart. I lagen finns ett krav på att den som säljer folköl och/eller tobak ska förvissa sig om kundens ålder. Upprepad försäljning vid inköpsstudier kan leda till ett administrativt ingripande. Försäljningsstället får alltid information om att inköpsstudien har skett. Detta gäller oavsett om butiken sålt folköl/tobak vid provköpet. Tillsynsbesöken och provköpen ska dokumenteras. Stöd för dokumentation finns i ärendehanteringssystemet OL2.

Antal försäljningsställen uppgår till för närvarande 1082. Antalet försäljningsställen har minskat sedan 2006, se bilaga 6.

Tillsynsavgiften blir enligt dagens förhållande enligt tabell 1.

Tabell 1

	Avgift	Antal	Summa
Tobak	800	517	413600
Öl	1000	72	72000
Folköl och tobak	1500	493	739500
Summa		1082	1225100

Sammanräkning av uppskattade tillsynskostnaden för ett år framgår av tabell 2.

Tabell 2

Aktivitet/kostnad	Tidsåtgång /antal	Kostnad kr	Summa år
OL2*			210000
Tillsynsbesök**	50 min	400	436000
Inköpsstudier	30 min	390***	614250
Informationsbrev****	4 st/år	8/st	35000
Utbildning	4		10000
Material/dekaler			20000
Administration*****	1 tim	500	545000
Summa			1870250

* OL2 kostnaden avser driftskostnader och licensavgifter.

** Tillsynsbesöken är beräknade till 50 min/försäljningsställe och år. I tiden ingår även ev. bokning av tillsynsbesöket.

*** Avser även kostnad för inköpskontrollanterna och kontrollköp.

**** Informationsbreven sänds till handlarna. Med informationsbreven sänds även med en inbjudan till utbildning. Beräkningen är 4 ggr/år. Porto + brev och bladning uppgår till omkring 8 kr/försändelse.

***** I kostnad för administration ingår hanteringen av OL2. Det som avses är att lägga in nya försäljningsställen och uppgifter i systemet, händelser samt en omkostnad för tillsynsärenden och fakturering.

Av tabell 3 framgår en översikt av intäkter och kostnader.

Tabell 3

Intäkter	1 225 100 kronor
Kostnader	1 870 250 kronor
Underskott	645 150 kronor

Förslag på ny tillsynsavgift

Ingen avgiftsjustering har skett sedan stadsdelsförvaltningarna övertog verksamheterna för över 5 år sedan.

Med hänsyn till de kostnader som finns för tillsynen behöver avgifterna höjas till 1 500 kronor för de som säljer folköl eller tobak. Kostnaden blir per försäljningslag. Säljer näringsidkaren både folköl och tobak bör dock beloppet reduceras till totalt 2 000 kronor. Detta eftersom kostnaden blir lägre för tillsynsbesök och fakturering. Tillsynsavgiften bör tas ut lika för samtliga försäljningsställen. I princip är kostnaderna

förhållandevis lika oavsett om butiken har en hög eller låg omsättning, eller om butiken har en eller fler kassor. Att ha en differenserad tillsynsavgift (där till exempel en större butiker skulle få betala en högre tillsynsavgift) riskerar att medföra gränsdragningsproblem. Administrationen vid fakturering riskerar dessutom att bli mer omfattande.

Av tabell 4 framgår vilka intäkter en höjning av tillsynsavgiften skulle medföra.

Tabell 4 förslag på ny tillsynsavgift från och med 2008

	Ny avgift	Antal	Summa
Tobak	1 500	517	775500
Öl	1 500	72	108000
Folköl och tobak	2 000	493	986000
Summa		1082	1869500

Av tabell 5 framgår hur intäkter och kostnader fördelas sig efter den föreslagna höjningen.

Tabell 5

Intäkter	1 869 500 kronor
Kostnader	1 870 250 kronor
Underskott	750 kronor

Även i Göteborg och Malmö har det varit aktuellt med en avgiftshöjning. Malmö stad har nyligen beslutat att höja tillsynsavgiften till den nivå som föreslagits ovan.

Socialtjänstförvaltningen föreslår att vissa stadsövergripande kostnader täcks av den höjda tillsynsavgiften. Det som avses här är gemensamma kostnader för ärendestödet OL2, utskick av informationsbrev (informationsfolder och dekal), utbildning för handlare med personal och tillsynskostnader för inköpskontrollanterna skulle kunna täckas av den höjda avgiften. De övergripande kostnaderna beräknas uppgå till omkring 375 000 kronor/ år. Denna kostnad fördelas på respektive stadsdelsnämnd av socialtjänstförvaltningen. Kostanden fördelas efter hur många försäljningsställen som det finns i respektive stadsdelförvaltning. Socialtjänstförvaltningens debitering sker årligen under mars månad.

I statistikrapport 2006 för folköls- och tobakstillsynen finns noterat att samtliga stadsdelsförvaltningar inte utfört sin tillsyn 2006. Detta gäller både inköpsstudier och tillsynsbesök. Tillsynsavgiften har ändå faktureras näringsidkaren. Tidpunkten för uttag av tillsynsavgiften har varit olika i stadsdelsförvaltningarna. Det har varit svårt att

uppfatta om tillsynsavgiften tagits ut i förväg eller om det är en avgift som tagits ut i efterhand. Det är inte rimligt att tillsynsavgifterna tas ut på olika sätt och under olika perioder av stadsdelsförvaltningarna.

Mot bakgrund av detta menar socialtjänstförvaltningen att staden bör överväga om fakturering av tillsynsavgifterna på sikt bör ske centralt i Stockholm. På detta sätt kommer samtliga försäljningsställen att behandlas lika och debiteringen sker vid ett bestämt tillfälle varje år. Administrationen blir på detta sätt minimal i förhållande till att varje stadsdelsförvaltning debiterar avgiften. På motsvarande sätt hanteras tillsynsavgiften i Malmö och Göteborg.

Vidare vill förvaltningen väcka frågan om ansvaret för folköls- och tobakstillsynen borde överföras till socialtjänstnämnden. Detta i syfte att öka förutsättningarna för en likvärdig och rättsäker handläggning av frågorna samt sannolikt också en mer kostnadseffektiv verksamhet. En försiktig bedömning är att förvaltningen skulle klara åtagandet till en kostnad som ligger väl inom ramen för tillsynsavgifterna. Folköls- och tobakstillsynen utgår från alkohollagen och tobakslagen och har därmed påtagliga beröringspunkter med tillståndsutskottets ansvarsområde.

Debiteringen föreslås ske årligen sista veckan i februari. För nya butiker bör gälla att tillsynsavgiften tas ut till fullo om anmälan inkommer under året fram till och med juni. Därefter reduceras tillsynsavgiften till hälften.

Exempel:

Om en ny butik börjar sälja folköl och tobak i april debiteras full avgift dvs. 2000 kronor. Om butiken istället skulle öppnas i november debiteras en halv avgift dvs. 1000 kronor. På detta sätt skulle det vara tydligt för näringsidkaren vilken tillsynsavgift som är att vänta. Detta avser endast helt nya butiker som tillkommer efter den ordinarie faktureringen. Vissa stadsdelsförvaltningar har tagit ut full avgift under hela året och några har inte alls debiterat någon avgift innevarande år.

Varje försäljningsställe faktureras max en gång per år. Har tillsynsavgiften debiterats X och butiken säljs efter detta kommer den nya ägaren Y inte att debiteras en ny avgift för innevarande år. X är endast den som kommer att faktureras. Det avgörande är vem som driver verksamheten vid tillfälle för fakturering (februari). X och Y får eventuellt reglera detta mellan sig. På detta sätt hålls kostnaderna för fakturering nere. Det är inte heller rimligt att medge några avbetalningsplaner på tillsynsavgiften. Administrationen riskerar i så fall att bli dyrare än själva avgiften.

Med en gemensam faktureringstid följer att eventuella betalningspåminnelser och inkassokrav kommer att behandlas lika i staden och ligga lika i tiden för samtliga näringsidkare. Som det är nu sker faktureringen sent i några stadsdelsförvaltningar

vilket innebär att några näringsidkare kan få både en påminnelse och ev. inkassokrav innan en annan stadsdelsförvaltning ens fått iväg sin tillsynsfaktura.

Det är rimligt att varje stadsdelsförvaltningen upprättar en tillsynsplan för det aktuella året innan fakturering sker. Av tillsynsplanen ska framgå när inköpsstudier och tillsynsbesök planeras att genomföras under året. I anslutning till varje inköpsstudie ska tid avsättas för att registrera uppgifter i OL2 och skicka ut information om resultaten. Ambitionen bör vara att uppgifterna finns inne i OL2 senast en vecka efter genomförd tillsyn.

Det är även viktigt att upprätta en tillsynsplanering i varje stadsdelsförvaltning för att bilda sig en uppfattning om vilka resurser som krävs. En planering är även viktig utifrån att antalet inköpskontrollanter är begränsade och behöver därmed fördelas under året.

Om en stadsdelsförvaltning inte genomför någon tillsyn eller om endast en begränsad tillsyn har genomförts kommer socialtjänstförvaltningen att meddela berörd stadsdelsnämnd. Socialtjänstförvaltningen kommer även årligen att skriva en sammanställning av hur tillsynen bedrivits i Stockholm. Denna rapport underställs socialtjänstnämnden och överlämnas därefter till kommunfullmäktige.

Gränsdragningsproblem i tillsynen

Enligt alkohollagen ska de som säljer folköl anmäla försäljningen till den kommun där försäljningsstället är beläget. I Stockholms kommun anmäler man försäljning av folköl/tobak till 14 olika stadsdelsförvaltningar. Samtidigt finns det försäljningsställen som inte är belägna i Stockholm men som ändå hör till Stockholm.

Av 6 kap. 1 a § (servering) och 5 kap. 6 § (detaljhandel) alkohollagen (AL) framgår att försäljning av folköl kan ske på transportmedel. I och med att folkölsförsäljning på tåg inte kan anmälas till samtliga kommuner längst en sträcka ska anmälan istället göras där bolaget har sitt säte. Om bolaget har säte i Stockholm eller utomlands ska försäljningsstället omfattas av Stockholms stads tillsyn (7 kap. 21 § AL jmf 7 kap. 12 § AL). För att tillsynen i dessa fall ska vara någorlunda effektiv behöver resurserna centreras. Det skapar även en tydlighet för näringsidkaren om var anmälan ska lämnas in och vilka som utför tillsynen. Av ovan framgår att det kan uppstå gränsdragningsproblem till vilken stadsdelnämnd ett försäljningsställe tillhör.

Motsvarande gränsdragningsproblem föreligger vad det gäller tobak. Enligt 12 c § tobakslagen (TL) framgår att anmälan ska lämnas in till den kommun där försäljningsstället är beläget. Vid försäljning av tobaksvara på transportmedel blir det svårt att bedöma vilken kommun som ska ha hand om tillsynen och till vilken kommun anmälan ska lämnas in. Det blir inte lättare att sedan fördela dessa på de olika stadsdelarna. För tobaksförsäljningen finns det även olika internet aktörer som säljer

tobak till konsumenter i Stockholm. Om en anmälan inkommer som rör internetförsäljning eller försäljning på transportmedel där Stockholm är tillsynsmyndighet bör tillsynen utövas via socialtjänstnämnden. Försäljningsstället har ingen naturlig anknytning till en stadsdelsförvaltning.

Förslag på riktlinjer

- Tillsynsavgiften ska debiteras en gång per försäljningsställe och år.
- Senast sista februari ska tillsynsavgiften faktureras försäljningsstället.
- För de övergripande kostnaderna i staden debiterar socialtjänstförvaltningen respektive stadsdelsnämnd. Debiteringen sker årligen under mars månad. Fördelningen sker efter antal försäljningsställen som finns registrerade i OL2. Med övergripande kostnader avses ärendestödet OL2, omkostnader för utskick och tryckning av material, utbildning för handlare med personal samt rekrytering och administration av inköpskontrollanterna.
- Senast i samband med fakturering ska varje stadsdelsnämnd ha upprättat en tillsynsplanering för året.
- Om ett nytt försäljningsställe tillkommer ska debitering ske med full avgift fram till och med juni. Om ett försäljningsställe tillkommer från den 1 juli debiteras hälften av tillsynsavgiften.
- Inga avbetalningsplaner medges på tillsynsavgiften.
- Att debitering av tillsynsavgift skett ska läggas in som en händelse i OL2.
- Att påminnelse gått ut till ett försäljningsställe ska läggas in som en händelse i OL2.
- Att inkassokrav gått ut till ett försäljningsställe ska läggas in som en händelse i OL2.
- Stadsdelsnämnderna ansvarar för att uppgifter om debitering läggs in som händelser i OL2.
- Om försäljningsstället fysiskt inte ligger i en stadsdelsnämnds geografiska område svarar socialtjänstnämnden för tillsynen och debiteringen av försäljningsstället.
- Anmälan om försäljning av tobak och/eller folköl ska läggas in i OL2 senast inom en vecka från att den kommit in till stadsdelsförvaltningen. Inom en vecka ska även uppgifter om tillsynen och fakturering vara inlagda i systemet.

Socialtjänstförvaltningens synpunkter

Någon justering av tillsynsavgifterna har inte skett sedan stadsdelsförvaltningarna övertog tillsynsansvaret. Det är angeläget att tillsynsavgiften anpassas efter de kostnader och ambitioner som staden har för tillsynsarbetet. Vidare finns det även en del otydligheter vad det gäller hur och när tillsynsavgifterna ska tas ut i staden.

Socialtjänstförvaltningen föreslår att tillsynsavgiften höjs till 1 500 kronor för tobak och till 1 500 kronor för folkölsförsäljning. Säljer näringsidkare både folköl och tobak bör avgiften reduceras till 2 000 kronor sammantaget. Avgiften föreslås vara lika för varje försäljningsställe. Att ha differanserade avgifter som till exempel bygger på att de med hög omsättning ska betala en högre tillsynsavgift blir krångligt att genomföra rent praktiskt. Det finns inte heller något uttryckligt lagstöd för att handlarna ska komma in med omsättningssiffror för folköls- och tobaksförsäljningen. Vad det gäller serveringstillstånd finns ett lagstöd för att begära in uppgifterna. Kostnaderna för tillsynen av en mindre butik i förhållande till en stor butik är förhållandevis lika. I riktlinjerna för folköls- och tobakstillsynen finns inget skillnad vad det gäller tillsynsintervall eller tillsynens omfattning om butiken skulle vara större eller ha en högre omsättning.

För att underlätta uttag av tillsynsavgifterna föreslås att avgifterna debiteras senast den sista februari varje år. För de nya butiker som anmäler försäljning efter den 30 juni förslås att avgiften reduceras till hälften. Ett försäljningsställe ska endast debiteras tillsynsavgift vid ett tillfälle per år. På grund av administrationskostnader kan en avbetalningsplan inte medges på tillsynsavgiften. Att medge en uppdelning av tillsynsavgiften kan innebära att administrationen blir mer kostsam än vad som går att få ut i tillsynsavgift.

Vissa samordningsuppgifter som är stadsövergripande ligger inom socialtjänstnämndens ansvarsområde. Socialtjänstnämnden har redan ansvar för ärendehanteringssystemet OL2. Andra övergripande uppgifter som hanteras gemensamt är rekrytering och ansvaret för inköpskontrollanter som arbetar med inköpsstudier av folköl/tobak. Det är rimligt att rekryteringen sker enhetligt och att samma ungdomar används av förvaltningarna för att kunna jämföra resultaten. I praktiken har socialtjänstförvaltningen ansvarat för dessa uppgifter under perioden 2005 och framåt. Syftet har varit att underlätta rekryteringen och hanteringen av kostnader. Utöver detta bör centrala utskick (informationsutskick) som berör samtliga försäljningsställen och utbildningsinsatser ligga på socialtjänstförvaltningen. Kostanden för detta uppskattas ligga på omkring 375 000 kronor per år. Det är rimligt att dessa övergripande kostnader fördelas på respektive stadsdelsnämnd. Debiteringen av stadsdelsnämnderna sker årligen under mars månad.

Socialtjänstförvaltningen föreslår att debiteringen av den nya tillsynsavgiften sker senast den sista februari 2008. Den nya tillsynsavgiften föreslås därmed gälla från och med 2008.

Det är rimligt att varje stadsdelsförvaltning upprättar en tillsynsplan för att se hur tillsynen kommer att bedrivas under året och vilka resurser som kommer att krävas. Det är viktigt att kunna konkritisera tillsynsplaneringen då denna ingår i den reguljära verksamheten som stadsdelsförvaltningarna ska genomföra. Tillsynsavgiften debiteras i förskott och innan debitering bör tillsynsplanen vara klar.

Socialtjänstnämnden gör en sammanställning årligen över genomförd tillsyn. En sammanställning överlämnas till respektive stadsdelsnämnd och kommunfullmäktige.

Socialtjänstnämndens övergripande kostnader fördelas på varje stadsdelsnämnd i förhållande till antalet försäljningsställen. Efter den föreslagna höjningen av tillsynsavgiften kommer stadsdelsförvaltningarna att få omkring 270 000 kronor mer för att täcka upp tillsynskostnaderna. I snitt blir det omkring 250 kronor mer per försäljningsställe.

Det finns vissa gränsdragningsproblem kring var en anmälan ska lämnas in om försäljningsstället inte finns fysiskt inom stadsdelsförvaltningens geografiska område. Socialtjänstförvaltningen föreslår att i de fall ett försäljningsställe inte ligger inom någon stadsdelsförvaltnings geografiska område ska anmälan istället göras till socialtjänstförvaltningen. Socialtjänstnämnden som redan har ansvar för det övergripande ärendehanteringssystemet OL2 kommer då att utöva tillsynen på de försäljningsställen som inte har anknytning till någon stadsdelsförvaltning.

I alkohollagen finns angivet att sanktionsärenden vad det gäller folköl i vissa fall ska handläggas i Stockholm. I nuläget råder en osäkerhet var näringsidkaren ska anmäla folköls- och/eller tobaksförsäljning vid till exempel trafikservering där inget serveringstillstånd föreligger. Det är rimligt att lägga denna tillsynsuppgift centralt för att därigenom hålla tillsynskostnaderna på en lägre nivå (samordning).

Bilagor

- 1. Riktlinjer för ärendehanteringssystemet OL2**
- 2. Reviderade riktlinjer för tobakstillsynen**
- 3. Reviderade riktlinjer för folkölstillsynen**
- 4. Tidigare riktlinjer för tobakstillsynen**
- 5. Tidigare riktlinjer för folkölstillsynen**
- 6. Översikt av antalet försäljningsställe per stadsdel**